

Meetnet Dagvlinders

April 2026

Beste teller,

Het is eind april en we hebben weer heel wat zonnige dagen achter de rug. Hoewel dit heerlijk is zo vroeg in het jaar, begint de droogte toe te nemen. Met dit warme droge weer is het fijn om de natuur in te gaan, maar het gebrek aan regen zal effect gaan hebben op dingen zoals het nectaraanbod. Een week met flink wat regen zou dus niet verkeerd zijn, maar dat lijkt er voorlopig nog niet in te zitten.

Count4Nature waarnemingen binnen juiste sectie

Er is een nieuwe app, Count4Nature. Die kan je gebruiken, maar je kunt ook nog steeds gewoon je tellingen op de computer invoeren. In de nieuwe app wordt bijgehouden waar je bent met een nauwkeurige GPS-bepaling. Met name voor de flexellingen is dit handig, aangezien er geen vaste route wordt gelopen en we op deze manier goed kunnen bepalen waar soorten gezien worden. Voor de meetnetroutes zorgt de GPS-bepaling ervoor dat de waarnemingen die je invoert allemaal een eigen stip op je looproute krijgen. Het blijft echter belangrijk dat je de waarnemingen invoert in de juiste sectie. Dit doe je met behulp van de pijltjes boven in je scherm (aangegeven met het rode kader in de afbeelding hiernaast). Op deze manier kunnen de waarnemingen samengevat worden per sectie, ook wanneer de GPS-locatie van een waarneming niet accuraat is. Op dit moment komen er soms tellingen binnen waarbij alle waarnemingen binnen sectie 1 van de route vallen, in plaats van dat ze per sectie in ons systeem terecht komen. Dit kan achteraf nog aangepast worden, maar het is nóg handiger als de waarneming direct in de goeie sectie terechtkomt.

Aanpassen waarnemingen Count4Nature

Het is vanaf nu mogelijk om tellingen die ingevoerd zijn met Count4Nature aan te passen. Tot voor kort was dit afgeschermd omdat er nog noodzakelijk onderhoud moest gebeuren, maar vanaf nu zijn de schermen weer bruikbaar. Je kunt dus vanaf nu een verkeerd ingevoerde soort of een verkeerd aantal weer zelf wijzigen nadat de telling is geüpload. Om dit te doen klik je in de app bij de route op "Eerdere bezoeken", hierdoor opent een nieuw scherm en word je doorverwezen naar de meetnetsite. Klik bij de bezoekdatum waar je iets wil wijzigen op de groene knop "Waarnemingen" om de waarnemingen aan te passen. Het wijzigen van waarnemingen kan ook direct via de meetnetsite op de computer.

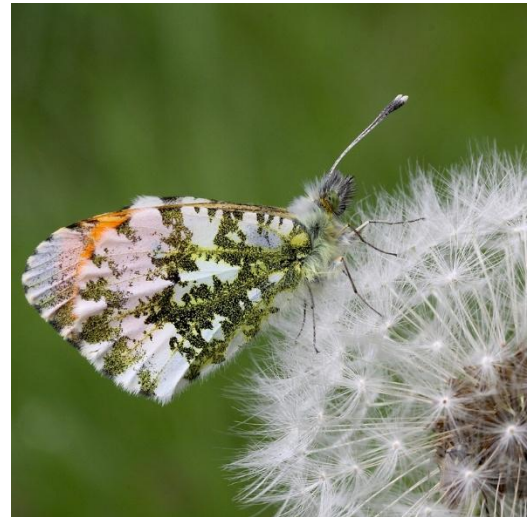
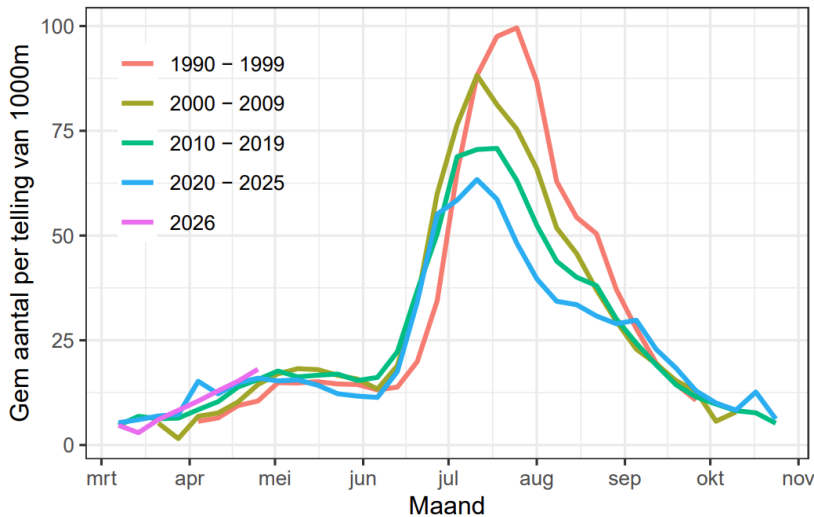
Count4Nature weergegevens

Het invoeren van weergegevens (temperatuur, windkracht en de zonneschijn) gaat vanaf nu weer handmatig. We hebben het automatisch invullen uit de app verwijderd. Dat komt omdat de

bewolking niet goed wordt weergegeven. We willen graag weten of je tijdens het tellen in de zon loopt of niet, maar bij een beetje sluierbewolking wordt via de automatische weergegevens al gauw 100% (of 8/8) bewolking ingevuld. Omdat dit verkeerde gegevens geeft, hebben we de automatische weergegevens uit de app gehaald. Tel je een meetnetroute, vul de weergegevens dan handmatig in zoals je altijd hebt gedaan. Bij de flexellingen halen we de weergegevens (zonder de bewolking) achteraf op bij het KNMI. Die hoef je tijdens de telling dus helemaal niet meer in te vullen.

Aantal vlinders

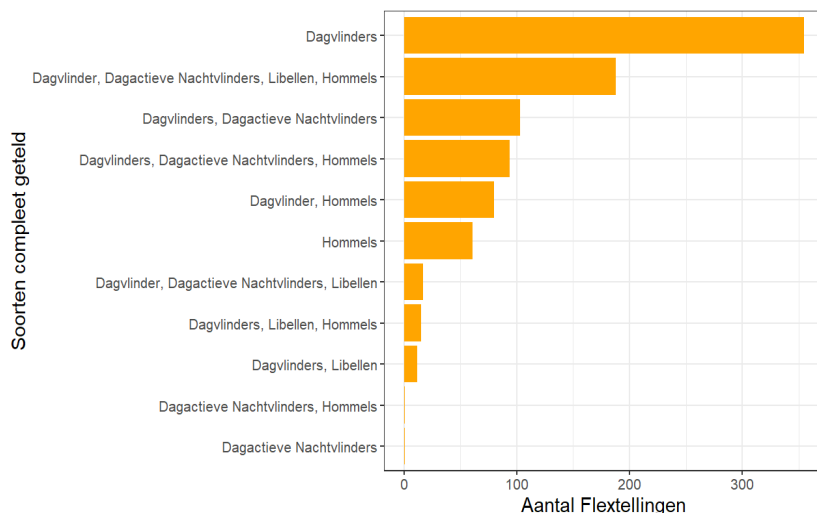
Gemiddeld aantal dagvlinders in meetnet vlinders

Het gemiddeld aantal dagvlinders dit jaar in het NEM-meetnet dagvlinders is tot nu toe vergelijkbaar met de aantallen van afgelopen vijf jaar. Het aantal verschillende soorten dagvlinders breidt zich ook gestaag uit. Waar in maart nog bijna in elke provincie de citroenvlinder de meest waargenomen soort was, is ondertussen in Flevoland en Utrecht het oranjepijpe het meest gezien. In Zeeland en Zuid-Holland had het klein koolwitje het hoogste aantal binnen het meetnet dagvlinders. In Zuid-Limburg werden alweer de eerste exemplaren van wat zeldzamere soorten gezien, zoals het bruin dikkopje, het kaasjeskruidkoppje en het boswitje. Ook werden op verschillende plekken groentjes waargenomen. In mei zal de toename in het aantal exemplaren en het aantal soorten misschien nog even doorzetten, waarna we langzaam zullen overgaan in de welbekende juni-dip.

Flexellen

Flexellen maakt het mogelijk om een telling te doen waar je maar wil. Maar welke soortgroepen worden nou voornamelijk geteld door jullie tijdens deze flexellingen? Uit onze gegevens blijkt dat de meeste flexellingen gericht zijn op het tellen van dagvlinders. Dit betekent dat de andere soortgroepen in deze tellingen niet, of niet compleet zijn geteld. Maar we zien ook dat de flexellingen waarbij juist alle soorten compleet geteld worden populair zijn. Daarna volgen de tellingen waarbij enkele soorten compleet zijn geteld en andere weer niet. Een telling waar bijvoorbeeld alleen naar dagactieve nachtvlinders is gekeken, blijkt maar een enkele keer voor te komen.

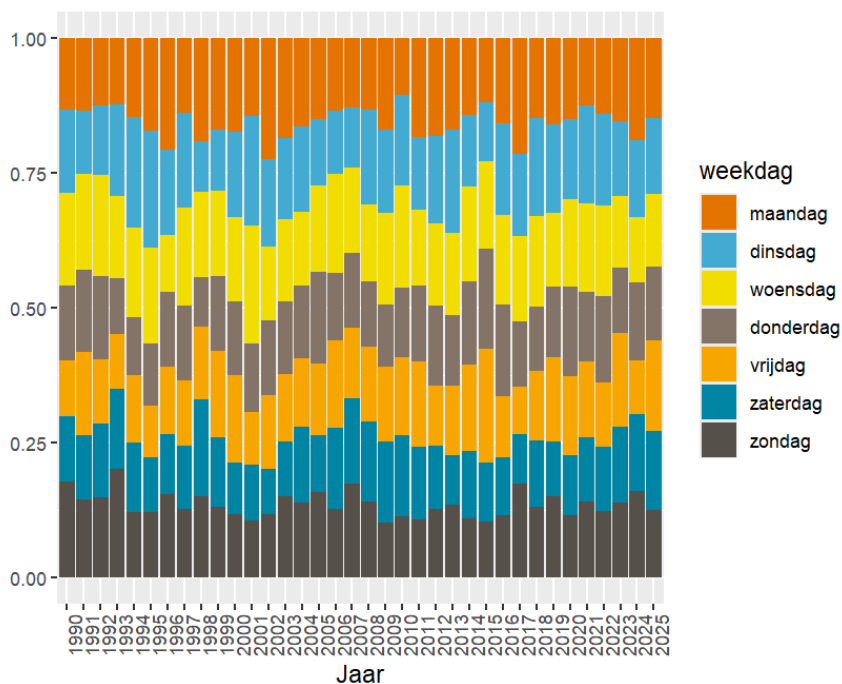
Dagactieve nachtvlinders – de bruine daguil

Rond deze tijd van het jaar is het altijd spannend wanneer de eerste individuen van alle soorten weer gaan vliegen. Op een mooie dag in Zuid-Limburg had je in de afgelopen weken zomaar de eerste bruin dikkopjes kunnen tegenkomen bijvoorbeeld. Op andere plekken in Nederland is die kans veel kleiner, maar je houdt je ogen als teller altijd open voor het onverwachte. Een soort die mij rond deze tijd van het jaar vaak voor de gek heeft gehouden, is de bruine daguil. Dit kleine motje zit nu in de piek van de vliegtijd van de eerste generatie, met in juli en augustus nog een tweede generatie. Elk jaar denk ik minstens één keer dat ik achter een dikkopje aanren, om er vervolgens achter te komen dat het deze dagactieve nachtvlinder is. Als het lukt om dit vlindertje goed te bekijken, zie je het mooie tijgerachtige patroon op de voorvleugels, en de feloranje band op de achtervleugels. Deze uil is algemeen in Nederland, maar komt vooral voor in het oostelijke- en zuidelijke deel van Nederland. De kans is groot dat ook jullie je wel eens hebben laten misleiden door deze fladderende nachtvlinder, maar als je hem eenmaal herkent, is het geen straf om deze mooi getekende vlinder in het veld tegen te komen.

Welke dag wordt er geteld?

De een telt in de pauze van zijn of haar werkdag, de ander doet het in het weekend. De grafiek hiernaast laat zien dat er geen duidelijke voorkeur voor een bepaalde dag in de week is om een route binnen het NEM-meetnet dagvlinders te tellen. Per jaar is er altijd wel een kleine verschuiving te zien in de verdeling van de dagen. Zo zie je dat er in 1993 net wat vaker in het weekend geteld werd, terwijl er in 1994 juist meer tellingen door de weeks waren. De teldagen hangen waarschijnlijk sterk samen met op welke dagen de zon gemiddeld het meeste heeft geschinen dat jaar.

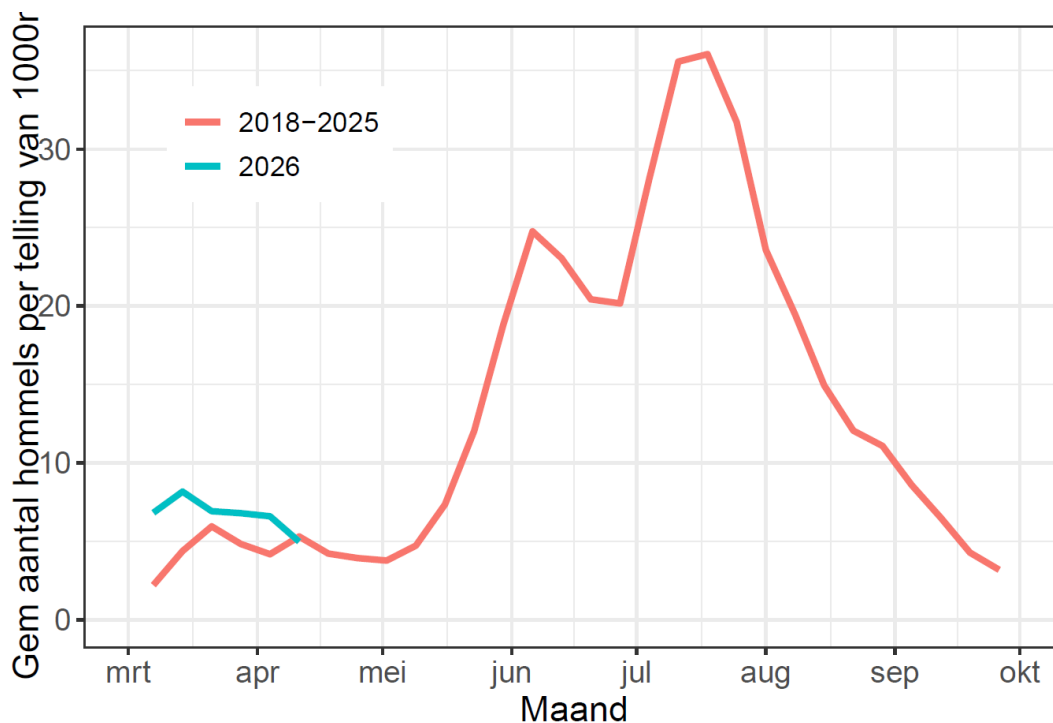
Oude routes opnieuw tellen

Over de jaren heen zijn er door heel Nederland veel vlinderroutes gestart. Elk jaar komen er nog steeds routes bij, maar er vallen ook altijd een aantal routes af. Soms is het zo dat routes niet meer begaanbaar zijn geworden, doordat er bijvoorbeeld een parkeerplaats is gebouwd op de locatie van de route. Maar soms wordt een route simpelweg niet meer geteld omdat de teller is verhuisd of omdat hij of zij bijvoorbeeld geen tijd meer heeft om de route te blijven tellen. Wanneer een route in het verleden goed geteld is, kan het erg waardevol zijn om te weten hoe het nu met de vlinders op deze route gaat. Hiermee kan de reeks aan tellingen worden hervat, wat bijdraagt aan het berekenen van de populatietrends. Het is mogelijk dat er een oude route in je buurt ligt die opnieuw gemonitord kan worden. Om dit inzichtelijk te maken, hebben we een kaart gemaakt waarop alle routes zijn weergegeven die in het verleden goed geteld zijn, maar op dit moment geen actieve teller

hebben. Door op [deze link](#) te klikken, kom je bij een interactieve kaart. Als je op de rode lijntjes van de routes klikt, verschijnt de code en de naam van deze specifieke route. Mocht er een route zijn die je zou willen tellen, dan zijn wij daar heel erg blij mee! Stuur dan een mailtje naar meetnet@vlinderstichting.nl en vermeld de code en de naam van deze route.

Meetnet Hommels

Ondanks een korte periode van wat kouder en natter weer in de tweede helft van maart, was maart toch vrij zonnig. Akkerhommel en aardhommel-groep zijn veel waargenomen in maart. Deze twee soorten zorgen er samen voor dat maart en begin april dit jaar boven het langjarig landelijk gemiddelde uitkomen. Op het moment van schrijven (eind april) zitten we in het gebruikelijke dal in het totaal aantal hommels, tussen de piek van de koninginnen in maart/april en de werksters die in mei volop gaan vliegen. Het is droog buiten en het neerslagtekort bouwt inmiddels op. Door het mooie weer wordt er veel geteld en veel gezien, maar de keerzijde is dat binnenkort bloemen misschien niet meer goed tot ontwikkeling kunnen komen. We zijn benieuwd of door het mooie weer ook dit voorjaar de stijging in aantallen (werksters) eerder is dan het langjarig gemiddelde.

Verhoudingen van soorten

In de grafiek hiernaast is te zien dat de aantallen hommels in maart en april voor het grootste deel bestonden uit de aardhommel-groep (geel), de akkerhommel (rood) en de steenhommel (groen). De andere algemene soorten worden doorgaans in lagere aantallen geteld op de routes. Tuinhommel en boomhommel koninginnen zijn dit voorjaar ongeveer tweemaal zoveel gezien ten opzichte van het langjarig gemiddelde.

Vliegtijd: welke soorten gaan binnenkort vliegen?

In mei nemen de aantallen hommels sterk toe doordat de nesten groeien en er daardoor meer en meer werksters gaan vliegen. Ook verschijnen in mei de eerste mannetjes van een aantal soorten, zoals de weidehommel en boomhommel. Mei is ook de maand waarin de koninginnen van de zeldzame soorten vliegen, zoals zandhommel, moshommel en heidehommel.

Hommeltuintelling

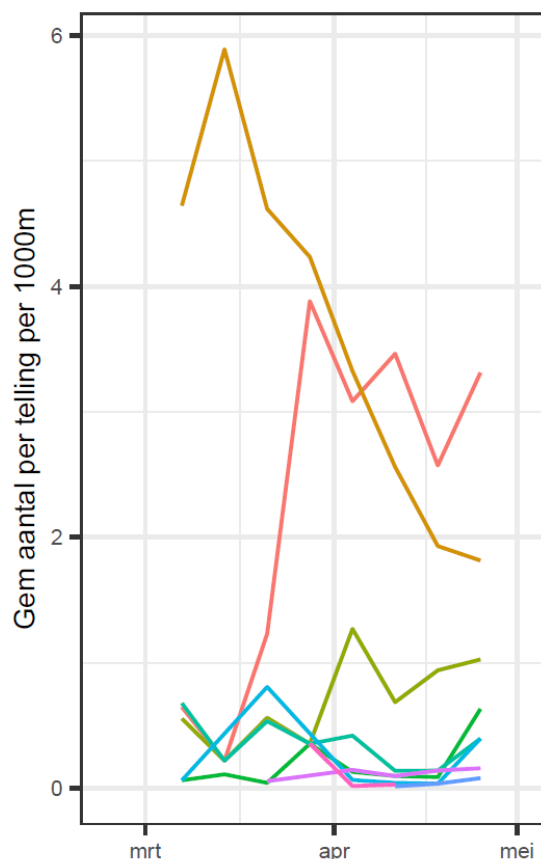
In het weekend van 29 t/m 31 mei organiseren we de tuintelling hommels. Velen van jullie hebben gevraagd of ze naast hun telroute ook in hun eigen tuin kunnen tellen. Dat kan nu dus in het weekend van 29 t/m 31 mei. We zijn benieuwd of de verhoudingen van de soorten in tuinen verschillen van die op de routes binnen het meetnet. We focussen daarom op de algemene zes soorten. Tellen in het meetnet hommels blijft natuurlijk het belangrijkste!

Je kunt je alvast voor de tuintelling aanmelden via de volgende link:

<https://www.tuintelling.nl/tellingen/hommeltuintelling/0e752be0-2e9c-11f1-a2d5-fddd33e69d3b>

Hommelsoorten geteld in

2026

Nieuwsbrieven

Deze nieuwsbrief is specifiek voor tellers van het meetnet dagvlinders en het meetnet hommels. Er is ook een algemene nieuwsbrief van De Vlinderstichting, daar kan je je ook voor aanmelden op www.vlinderstichting.nl.

Wil je ook je ervaring delen met andere tellers?

Heb je leuke ervaringen op je route en wil je die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag je verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht je contact met ons willen, dan kan je ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Dagvlinders
Chris van Swaay, Tove van der Weerd, Maurits Mocnik,
José Kok, Hendrik Mertens, Kars Veling
Tel.: 0317 467346
meetnet@vlinderstichting.nl

Hommelmeetnet: Johan van 't Bosch, Dominic Dijkshoorn
Meetnethommels@naturalis.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders en het Landelijk Meetnet Hommels. Mocht je geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kan je de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen het vakje bij Nieuwsbrief ontvangen uit te vinken. Klik hiertoe eerst op het groene vakje "aanpassen".

